

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volično gibanje.

Pred bitko.

Ves klerikalni aparat, kolikor ga vzmore srečna naša dežela Kranjska, počeni tam v visočinah ljubljanskega škofa pa tja do dobrepoljskega konsumarja-učitelja, funkcionira z mrzlično naglico, z besno brezobzirnostjo, da izvojuje klerikalni stranki v četrtek novo zmago.

Vsa umazana sredstva, sleparstva in nepoštenosti, ki se jih poslužujejo klerikalni agitatorji, da bi nakradli svojim pisanim kandidatom čim več glasov, jasno pričajo, da je srečno prijadrala kranjska klerikalna stranka do zadnje dobe umetnega svojega življenja, do dobe dekadenstva!

Po lepi naši deželi se širi v teh dneh ostuden smrad, ki se predrzno dviga proti nebu ter nam izkuša, kot roj kobilic, zatemniti solnce. Naše cerkve in cerkvice in njih pozlačeni oltarji so obhajali te dni Veliki teden, ko zaman išče vernik po žrtvenikih Boga, ki počiva v božjem grobu, željan miru in pokoja. Zakaj naše cerkve in cerkvice so bile te dni politiška zbirališča, kjer je grmela s prižnic tja pod posvečenimi kupolami in priprostimi stropi fanatična beseda modernih Petrov Amijskih — zbujajoča v prsih potrpežljivih poslušalcev strasti politiškega sovraštva, kličejo jih na boj, v katerem naj podleže politiški nasprotnik, in zmaga klerikalno lopovstvo.

Da, vsi ti ljudje, kakor rečeno, tam od visočin ljubljanskega škofa pa tja do dobrepoljskega konsumarja-učitelja, so vrgli v teh dneh svoje namišljeno katoličanstvo v kraj, da se je razlila po njih jezuitskih licih prava barva, ki draži zdravo oko, in njih razglašene strune so brnele v bučnih akordih, ki so kot vozlasti biči podili Boga iz cerkv in src!

Duhovniki so zlorabljali svojo moč v nizke in najnižje namene. Stebri katoliške cerkve pokajo in se lomijo, zakaj bili so zgrajeni na trdih tleh verskega prepričanja in pobožne udanosti, samozatajevanja in ljubezni — a po njih se je pobesilo blato dobičkaželjnosti in najgršega egoizma, revolucionarnega hujskanja in neotesanega obrekovanja, in nenasitne, grabljive roke so jim izpodnesle skalnate temelje, da se danes nagibljejo — k propadu!

Institucije svete cerkve so morale stopiti v službo podlemu politiškem fanatizmu. Izvlekli so jih iz svetih hramov na politiški trg, kjer danes mešetarijo za glasove in uprezajo v klerikalni jarem — volilno svobodo.

Naša dežela, ki kriči po gospodarskih reformah, ki se seseda na vseh koncih in krajih na kup bankerotstva zaradi brezmiselnosti, vsake zdrave podlage pogrešujoče klerikalne gospodarske organizacije — ta naša dežela slovi daleč po svetu zavoljo svojih prirodnih krasot, ali kmalu ji bo prisojeno prvenstvo med avstrijskimi kronovinami zaradi vrtoglavega, mlakužastega klerikalizma, ki pije zdravo kri narodovih žil.

Pa to ni čisto nič čudnega! Saj postopajo klerikalci tako, kakor da je ljubi Bog ustanovil svojo cerkev samo zaradi kranjskih klerikalcev. Zakaj, kjer omagajo klerikalcem piškave moči, kjer se pokažejo njih onesnažene roke, kjer se jim začno umikati mase ljudstva, tamkaj pomagaj — cerkev, da reši še v zadnjem hipu to, kar se še da prislepariti.

V tem nas potrjuje famozno škofovo pismo z dne 5. t. m., v katerem opominja svoje vernike, koga naj volijo: »Volite može katoliškega prepričanja in katoliškega življenja, ker jedino taki bodo tudi v deželnem zboru pazili na Boga in Njegovo sveto voljo«.

Fametnega človeka začno kar obhajati slabosti ob teh škofovih besedah. Če bi jih zapisal kdo drugi in ne ljubljanski škof, bi mu povedali kar naravnost v lice, da se ne dobi kmalu kje večje neumnosti, nego so te besede, tiskane črno na belem.

Deželni zbor naj pazi na Boga in Njegovo sveto voljo! O, sancta simplicitas!

Ko je vsevedni Bog bral te besede svojega hlapca, se je obrnil v stran, in solza Mu je zalila večno oko!

In to gre tako dalje v omenjenem škofovem »opominu«, v katerem je postavil naš vihravi škof svojega Boga za nekakšnega glavnega voditelja pri sedanjih deželnozborskih volitvah.

In potem ta škofova naročila: da naj duhovniki molijo za srečen izid volitve, da naj izpostavijo Najsvetejši, in da naj vsaka krščanska hiša moli in moli, da bodo izvoljeni klerikalni kandidati!

Voditelji naših klerikalcev so tako predrzni, da jim ni para pod solncem! Predrznost in laž sta njih jedina moč, ki jih obdaja s studom in zaničevanjem. Za kandidate so postavili iz večine ljudi, ki bi ne sedel pošten človek na mesto, kjer je sedel prej ta ali oni izmed njih, ne da bi prej odrgnil s peskom prostora.

Bilo bi treba časa in prostora na izobilje, da se jim otipljejo jetra in obisti. Ali ni človeku dovolj, če pogleda ošabnega trdokočca in brezstidneža Šusteršiča? S klerikalno masko na licu in z brezverskim srcem vlada ta čudovita stvarica božja ljubljansko škofijo s tako genialno spretnostjo, da se mu bodo kmalu razkropile ovčice na vse vetrove!

In ker se je izjavil nekoč javno in odkrito, da je šola prekletstvo za narod, zato kandiduje v njegovi družbi učitelj — dobrepoljski sirar, da bo reševal v deželnem zboru učiteljsko vprašanje na ta način, kakor ga je svoje dni njegov sokandidat Pfeifer, ko je predlagal, da se naj uvaja samo poldnevni pouk, kakor se je izrazil nekoč njegov sokandidat Krek, povdarjajoč, da se naj ne ustanavlja šol, da se naj nekatere zapro, ker bo mogoče samo na ta način izboljšati učiteljem plače!

Po naših mislih bi moralo učiteljstvo odločno protestirati, da si pridevlje taka kreitura naslov učitelja, zakaj to je žalitev za ves čislani stan, to pa toliko bolj, ker se zaganja klerikalno časopisje v naprednega kandidata-učitelja Šetino prav s pobalinsko nesramnostjo!

Toda, kakor rečeno: bilo bi treba časa in prostora na izobilje, da se vsem tem ljudem otipljejo jetra in obisti!

A jedno lahko povdarjamo s kratkimi besedami: Toliko nesramnosti, brez značajnosti, samoljubja in zaupanja v neumnost in nerazsodnost pa najponižnejšo pohlevnost kmetiškega ljudstva ni nikjer nagromadenega na jednom smrdljivem kupu, nego v kranjski klerikalni stranki.

Zgodovinska resnica je, da vse propade, kar sloni na gnili podlagi. Propadle so velike države, ko se je začela pasti po njihovih sočnih poljanah nenasitna sebičnost, ko je zametala in preganjala značaje in svobodno voljo jetična vladoželjnost. In tako pride brez dvoma slej ali prej čas,

ko bo padla tudi naša klerikalna stranka, pa se ne bo nikdar več dvignila iz razvalin svoje penaste slave dvomljive vrednosti.

Naša dolžnost je, da stojimo še v zadnjih hipih pred odločilno bitko neomajno in neizprosno na bojnem polju ter pomagamo do zmage svojim možem in — kar velja še več — svojim načelom!

Zadnji dnevi.

Somišljenike prosimo še enkrat nujno: kontrolirajte glasovnice. Duhovniki agitirajo kakor besni, zato je treba vse sile napeti. Za naše kandidate stoji skoro povsod dobro in če napnemo vse sile, bo zmaga gotova. Gre se za vsak posamičen glas.

Izid volitev.

Ker se bo skupni uradni skrutinij vseh, v kakem volilnem kraju oddanih glasovnic vršil šele v petek ali v soboto, prosimo nujno naše somišljenike, naj nam iz vsake občine takoj, ko je izid volitve v dotični občini konstatiran, brzojavno sporoče, koliko glasov je v njihovi občini bilo oddanih za naše kandidate in koliko za nasprotnike. Troške radi poravnamo.

Jaklič — Pakiž — Višnikar.

Za politični okraj kočevski je postavila narodna stranka kandidatom g. Višnikarja, čigar klerikalni protikandidat je znani, zaradi sleparstva pri zadnjih občinskih volitvah obsojeni učitelj Jaklič. G. Pakiža je napredna stranka vsaj neposredno podpirala, meneč, da se bode po skušnjah pri svoji stranki lojalno obnašal. Na to se je po njegovih izjavah do zadnjega časa smelo računati. Odkar se je pa eks. dr. Šusteršič toliko ponižal, da ga je obiskal na njegovem domu, se je dal vpreči v črni klerikalni jarem, ter včeraj spremljal Jakliča po raznih občinah po Kočevskem, akoravno je še pred kratkim zatrjeval, da s to »pokveko« ne bode hodil agitirat. Mogočni Jaklič, kateremu je baje že zagotovljeno deželno odborništvo, pa je zagotavljal, da sprejme za sokandidata samo Šusteršiča ali Kreka, ne pa »jerhovine«. Kakor je sedaj videti, sta odpustila drug drugemu pokveko in jerhovino. Dober tek! Katoliški lažnjivec »Domoljub« laže po svoji navadi na katoliški podlagi, da si je g. Višnikar prisvojil govor ranjega kan. Kluna, ki se je baje z vso gorečnostjo in s svojim mogočnim vplivom potezal za ribniške krošnjarje, ter se sedaj baha s Klunovim govorom. To je prav navadna laž. Nam ni znan noben Klunov govor o krošnjarstvu. Ako je in kaj je govoril g. Klun v obrtnem odseku, ni prišlo v javnost. V zbornici pa ni bilo razprave o tem ter tudi ni imel prilike govoriti. G. Klun je bil sicer marljiv poslanec, a njemu ni ugajala nova klerikalna struja ter se je v poslednjem času pred svojo smrtjo (1896) večkrat pritoževal, da so mu mladi kaplani jeli popravljati njegove dopise v »Slovenec«. Poštenjak »Domoljub«, na dan s Klunovim govorom o krošnjarstvu, ki bode gotovo zanimal ribniške krošnjarje. Jaklič je morda prav dober gospodar za se, ker si je s prav pičlo plačo zidal lepo hišo, ki ga stane baje nad 6000 gld., a krošnjarstva ne bode rešil in tudi Žlebiške

postaje ne pridobil. Morebiti mu pomagajo dobrepoljske molzne krave.

Jaklič in Kočevci.

Dobrepoljski konsumar Jaklič, ki bi bil v resnici vreden tovariš dr. Žlindre, lovi tudi po Kočevskem glasov. V to svrhu je izdal poseben nemški oklic, v katerem sam sebe hvali tako, da človeku kar slabo prihaja. V oklicu beremo:

»Deutsche [Bauern] Gottschees! Am 12. September schreitet Ihr zur Urne um zwei Abgeordnete für den Landtag zu wählen. Wählet einstimmig Herrn Franz Jaklič, Lehrer und Grundbesitzer in Gutenfeld. Warum so? Obige Candidaten sind Slovenen und insoferne, vom nationalen Standpunkte betrachtet, gleichwerthig. Sonst aber besteht zwischen beiden Männern eine tiefe Kluft.« Oklic obira in obrekuje potem na najostudnejši način kandidata Višnikarja, na tako lopovski način, da se mora vsakemu studiti, potem pa nadaljuje tako-le: »Sehen wir uns nun Herrn Jaklič an. Er ist Lehrer in Gutenfeld, aber auch Grundbesitzer dasselbst. Als Grundbesitzer kannte er die Mühen und Beschwerden der Bauern genau so, wie jeder Bauer selbst. Dass aber Herr Jaklič ein warmes Herz für den Bauernstand besitzt, hat er durch seine mehrjährige Thätigkeit in Gutenfeld glänzend bewährt. Zuerst schuf er dort einen Spar- und Vorschussverein, durch welchen der Wucher, der früher den dortigen Bauer bedrückt hatte, mit einem Schlage vernichtet wurde. Der Bauer erhält in diesem Vereine im Falle der Noth Geld zu einem billigen Zinsfusse und kostenlos, anderseits legt er darin seine Ersparnisse fruchtbringend an. Alsdann gründete Herr Jaklič, ebenfalls in Gutenfeld, eine landwirtschaftliche Genossenschaft. Diese Genossenschaft besorgt den Verkauf der landwirthschaftlichen Erzeugnisse der Gutenfelder Bauern und versorgt sie anderseits mit allen nothwendigen Bedarfsartikeln zu billigen Preisen. An die Genossenschaft angegliedert ist eine Molkerei, welche den Bauern täglich die Milch abkauft. Infolge dieser, von Herrn Jaklič ins Leben gerufenen genossenschaftlichen Einrichtungen hat sich der Wohlstand der Gutenfelder Bauernschaft bedeutend gehoben. Die Bauern, früher Knechte ihrer Geldgeber und Zwischenhändler, sind wieder freie Männer auf ihrem Grund und Boden geworden. Dies alles hat Herr Jaklič allein geleistet, unentgeltlich, aus reiner Selbstlosigkeit zum Bauernstande, dem er selbst entsprossen und dem er eigentlich noch immer angehört. Ihr habt nun die Wahl zwischen dem liberalen Slovenen Višnikar und dem katholischen Slovenen Jaklič. Diese Wahl ist Euch nach dem Vorhergesagten leicht, ja, sie ist selbstverständlich: Ihr werdet, als katholische Männer Euerem Gewissen folgen, als standesbewusste Bauern Euere Interessen wahren und Euere Stimmen auf den treuen Sohn der Kirche, den Mann des Volkes, den bewährten Freund des Bauernstandes vereinigen. Schreibt daher auf Euere Stimmzettel klar und deutlich den Namen des katholischen Candidaten Franz Jaklič, Lehrer in Gutenfeld.«

Jaklič pa zna! Tako, kakor on, se zna hvaliti samo dr. Žlindra. Kar pripoveduje Jaklič, nas živo spominja na Šu-

steriščev zagovor v zadevi Žlindre. Šusteršič je rekel: Jaz v zadevi žlindre nisem družega storil, kakor da sem kmetu daroval 1000 gld. Ravno tako je z Jakličevimi društvi. Posojilnica in konsum neseta Jakliču tako lep dobiček, da si je mož sezidal vilo, mej tem ko sta društvi že precej pri kraju in je konsum že dve leti pasiven. Lepa nesebičnost, kaj, če kdo nevedne kmete organizira tako, da so danes desetkrat bolj zadovoljni, kakor so bili prej, da bodo morali jutri plačevati izgubo pri konsumu, in da bo po neizogibnem strahu ostala le — Jakličeva vila kot spomenik katoliške organizacije.

Iz Št. Jerneja, 8. septembra.

Danes je prišel dr. Šusteršič s farovškim kandidatom Jos. Dularjem. Nič se ni vedelo, da prideta. Danes zjutraj se je po cerkvi nekaj govorilo, da bo shod, ali natančnega se ni izvedelo. Le klerikalci so bili poučeni. V zadnji uri se je izvedelo, da bo v krčmi našega župana Blanca shod klerikalcev.

Kar se je v naglici dalo naših opozoriti na ta shodek, se je storilo. Ali ne dosti. Ako bi se to vedelo prej in soboto, tresel bi se bil dr. Šusteršič, kakor vlani v Mirnipeči. Ali še iz farovža se ne bi bili upali dr. Šusteršič in njegova kompanija.

Dr. Šusteršič je imel na skrivnem shodu dosti opozicije. Naš dekan je pred otvoritvijo shoda veleval naprednim volilcem, da ne smejo biti navzočni. »Samo katoliki«. Ko mu je g. Fr. Majzel iz Bele cerkve to neumnost razjasnil, pobesil je svoj nos in bil tih. Gg. Fl. Zorko in Fr. Majzel sta dr. Šusteršiča na laž postavila. Dr. Šusteršič je videl, da naših ni dosti, je dobil korajžo in vprašal je, kdo je tisti, ki mu laži očita. Povedal mu je dotični ves svoj naslov. Nastalo je trušanje pred hišo. Naši prepozno prišli so hoteli v sobano. Niso mogli notri. Pri oknih so klicali v sobano »žlindra ven«, »omazane roke ven!«. Dr. Šusteršič in dekan opazivši, da se vedno več sovražnikov pred hišo nabira, da klici »žlindra« le naraščajo, pokazala sta hitro Jožefa Dularja kandidata ljudem in shod je bil končan.

Kakor sta dr. Šusteršič in Dular tiho in skrivno prišla v vas, odšla sta v mraku meglenega malega šmarna.

Ali imajo ti ljudje, ki vedno na varnem mestu upijejo »narod je naš« — strah pred narodom, ki se hoče farovških znebiti!

Drugikrat, somišljeniki, pazite na farovške shode. Par telegramov bi stalo; par ekspresov in v Št. Jernej bi prišlo več sto naših, in Šusteršič bi se še ne upal iz farovža ven. Jezimo se zdaj zaradi tega greha mi v Št. Jerneju in rojaki v vsej naši dolini, ki ne nosijo dva cola debele deske pred čelom. Velik špas bi bil, in zraven ljudska veselica.

Iz Št. Lovrenca, 8. sept.

Včeraj se je vršil v župnišču volilni shod pod vodstvom klerikalnih kandidatov. Udeležba je bila precej velika do 80 mož naprednega in nazadnjaškega mišljenja. Dr. Schweitzer se je poprijel neke bisage in skušal dokazati, da ima tudi svoje dno. Po raznih mejklicih: »Ni res!« »To je laž!« »Govorite pošteno!« končal je kmalu svoj uprav žalostni, iz političnega ogledala povzeti govor. Na to je sledilo poldrugo uro trajajoče poročilo dr. Žitnika o delovanju v deželni in državnem zboru. Govoril je obširno o stroških in dohodkih kranjske dežele, razpravljal o volilni reformi, previsoki carini, raznih zavarovalnicah in zadrugah, s kojima bi se dalo odpomoči sedanjemu žalostnemu stanju ubozega kmeta, ni pa omenjal društev, s katerimi se uničuje gospodarska organizacija in podpira edino le strankarstvo in sovraštvo do bližnjega. Bratovski boj na Kranjskem je odločno obsojal in nekako namigaval, kakor da bi bila narodna stranka kriva vseh prepirov. Gospod doktor je prepričan, da zna vsled hujskanja priti do krvavih bojev; sličnih grozovitostim francoske revolucije. Nikar pa naj ne zavrača to hujskanje na boritelje narodno-napredne ideje, pač pa na one gospode v črnih suknjah, ki so danes svojo službo na kol obesili in kakor besni divjajo od hiše do hiše za vo-

lilnimi listki. Ti si ne žele samo francoske revolucije, veliko bolje oni hočejo nazaj v luteranske čase.

Koncem shoda se je gospod A. Šlajpah iz Vel. Loke odločno navdušeno zavzel za kandidata narodno-napredne stranke g. Janeza Bukovca, povedal par krepkih dr. Schweitzerju in med pritjevanjem navzočih zapustil zborovalno sobo. Na to so se volilci razšli s »pe-reat!«-klici na dr. Schweitzerja in Živio!-klici na dr. Tavčarja in druge napredne poslance.

Iz Cerknice 9. septembra.

Kakor je že »Slov. Narod« sporočil, sklicala sta kandidata za notranjske kmet-ske občine, gg. Ambrožič in Arko, shod v Cerknico. Shod obnesel se je sijajno. Okrog 4. ure zbranih je bilo do 150 volilcev iz Cerknice in okolice v gostilni g. Schiave. In na obrazih teh volilcev se je bralo prav lahko, da so to sami trdni, neomahljivi možje, ki se ne dajo ukloniti golobradcem, kakor oni brezmožganski anal-fabetje, s katerimi se naša katoliška (?) stranka tako rada sklicuje.

Predsednikom shoda bil je z vsklicem voljen cirkniški župan g. Pogačnik, ki je navzoče pozdravil najtopleje ter jim predstavil kandidata gg. Ambrožiča in Arkota in kot zastopnika narodnonapredne stranke g. P. Graselli-ja. Volilci so jim napravili presrečno ovacijo.

Kot prvi se je oglašil g. Arko. Podal nam je v jako obširnem temeljitem govoru sliko programa, katerega hoče zastopati, združen s svojim tovarišem Ambrožičem, v dežel. zboru — če bode izvoljen. Cenjenim bralcem pač ne bomo na dolgo razkrivali tega programa, ker ga vsi predobro poznajo, saj temelji na programu narodnonapredne stranke.

G. Ambrožič — »Slovenec« žagar — se je v sarkastičnih besedah zahvalil, da je bil nekdanj »ljubljenec« onih prijateljev, ki ga sedaj preganjajo z bombami, iz »Slovenca« narejanimi. Povdarjal je, da dober poslanec more biti le oni, ki je popolnoma samostojen, ki se ravna po lastnem mišljenju; nikakor pa ne more povoljno zastopati koristij svojih volilcev oni poslanec, katerega morajo goniti po shodih razni svederci liki medveda. Tak poslanec mora le tako plesati, kakor mu njegovi voditelji ukazujejo.

Slednjič se je še oglašil g. P. Graselli. V stvarnem in jako mirnem govoru podal nam je delovanje pokojnega dežel. zbora. V kratkih obrisih načrtal nam je vse one predloge, sklepe in zakone, katere je sklenil dež. zbor v šestletnem svojem zasedanju. Krepko je tudi zavrnil one sleparje na katol. podlagi, ki sedaj kmet-sko ljudstvo po shodih »farbajoc«, češ, narodnonapredna stranka ni za kmeta nič storila. »Kdo je pa storil vse to, kar je kmet prejel dobrega v teku šestih let od dežel. zbora«, je vprašal g. govornik. »Mu je li morda naklonila vse to «katoliška stranka« — ki je bila vendar v sedanjem šestletnem zasedanju popolnoma mrtvo dete, ki se ni mogla niti ganiti? Narodnonapredna stranka je imela hleb v roki in ona je rezala kruh. In če bi bila narodnonapredna stranka tako brez-brižna napram kmetu, bi moral naš kmet od hudega konec vzeti.« — Istotako se je g. govornik zoperstavil onim lažem, da narodnonapredna stranka ni za združništvo, in temu so najboljši dokaz ravno one množestvilne podpore, ki so jih prejele razne zadruge. Seveda narodno napredna stranka se pa le ogreva za produktivne zadruge, ne pa za tihotapske zadruge in za zadruge falzificiranih računov.

G. govornik žel je za svoj prepričevalni govor vsestransko pohvalo.

Končno je g. predsednik dal na glasovanje kandidaturi gg. Ambrožiča in Arkota. Zbrani volilci so jednoglasno in z navdušenjem sprejeli kandidaturi s trdno obljubo, delovati z vsemi močmi na to, da prodreta ta dva kandidata dne 12. septembra.

Po zborovanju ostali smo še dolgo skupaj v prijateljskem razgovoru in zbranim volilcem se je videlo, da so zadeli pravo s tema dvema kandidatom.

Istčasno se je pa tudi vršil shod na »katoliški podlagi« v konzulu v Cerknici. Navzoča sta bila oba kandidata Janez Krek in Drobnič — »poslanec po božji

volji«. Kdo je bil na tem shodu, koliko jih je bilo in kaj se je govorilo — o tem prihodnjič, sedaj le toliko omenjamo, da se je »poslanec po božji volji« Drobnič pokazal — boljše so ga privlekli — svojim radovednim poslušalcem v novi obleki, »pošterkani« srajci, s »pintelcem« za vratom in obrite brade. Možic se je sam sebi dopadel.

Konec shoda je bil tak, da sta se na kolodvor na Rakek priguncala prav pošteno sladkuginjena g. Janez Krek in njegov oproda boksar. Kje sta postala tako skrivnostno sladko ginjena — ali pri g. dekanu ali g. Ševanju na Rakeku — o tem molčimo. Amen!

* * *

Lukovica, 7. septembra.

Najprej nekaj besed o našem prejšnjem poslancu, moravškem dekanu Tomažu Kajdižu! Nisem ga slišal Moravčana, kateri je prišel v Lukovico, da bi bil spre-govoril dobro besedo o Kajdižu kot dekanu. Kar je bil v Moravčah, je neprenehoma zidaril in prešal neusmiljeno denar iz svojih revnih župljanov. Vpeljal je pravo desetino za cerkvene potrebe in ljudje so mislili opravičeno, da so se vr-nili stari časi tlačanstva, kajti vedno so bili upreženi z delom, sedaj za cerkev, sedaj za farovž, sedaj za oni imenitni ko-zolec, ki je svetovno zasluž ob zadnjih deželnozborskih volitvah. O njegovem go-spodarstvu pri cerkvi so si ljudje šepetali marsikaj, kar ni v najboljšem soglasju s solidnostjo. Mož je le gledal na svoj žep in celo delavcem pritrgoval zaslužno pla-čilo. Neki tesarski mojster bi vedel mar-sikaj o tem povedati. Ako mu niso šli ra-čuni skup, vedel si je že kako pomagati. Tak je bil mož kot dekan. Vedeli smo dobro, da tudi kot poslanec ne bo boljši. In res. Ne jedenkrat ni odprl svojih slad-kih ust za svoje Moravčane in za nas Lu-kovčane. Razumevno, da se tudi ni nikdar upal stopiti med nas volilce in poročati o svojem delovanju, ki je bilo v sredi votlo, okoli ga pa ni bilo nič kakor strahu. Toda kako krivico delamo možu. Saj je vendar mnogo storil kot poslanec — zase nam-reč. Seveda! Priboril si je kot poslanec masten kanonikat, a z bogato obložene ko-rarske mize g. Kajdiža ni nam, ubogim vo-lilcem, pala niti jedna drobtina. Da je le zase dobro poskrbel, kaj mu mari potem volilci, naj jim tudi toča bije po polji, naj jim slana ugonablja pridelke, naj jim po-vodenj jemlje seno in potres ruši domove. Tak poslanec je bil g. Kajdiž (nekateri zlobneži so hoteli to lepo ime prekrstiti v Kajfež!). Še jedno naj omenimo, preden se ločimo od poslanca Kajdiža. Mož je namreč svetovno proslavil pehtranove štruklje, katerih je obilo povžil ob vsakem zasedanju v Ljubljani. Kedar je bil deželni zbor, je vedno poskočila cena pehtrana — zasluga Kajdiževa,

Slabšega in bolj nezmožnega po-slanca ni imel noben okraj, nego naš kamniško-brdski. Še g. Zelen je bil boljši. In takega reveža nam je usilila čestita du-hovska stranka. Letos nam vsiljuje zopet svojega kandidata. Našla ga je v osebi kapeljskega župana, vinotčca in velepo-sestnika g. Andreja Mejača. Kandidaturo za naš okraj so preje ponujali drugim č. gospodom. Obrnili so se najprej do sedanje ga dekana v Moravčah, do g. Bizjana. A mož je bil toliko pošten, da je spoznal svojo nezmožnost in odklonil ta častni posel od sebe. Potem so šli k homskemu žup-niku, znanemu ošabnežu h gospodu Val. Brniku (njegovo pisateljsko ime je Tine Bodnik). A ta mož radi ošabnosti svoje in obolosti ni ugajal niti duhovnom samim in radi tega so postavili po tolikih nez-godah — g. Mejača. G. Mejač je res nez-goda — v svojem značaju namreč. Pred leti je bil strasten liberal, agitiral je za pokojnega Krsnika in po časopisih pošteno mlatil po sedanjih svojih zaveznikih — po čč. duhovnikih. Pa v liberalnem ta-boru mu niso svele rožice. Dal je slovo napredni stranki, ki ni upoštevala, žal, takega ženija, — postal je veren in pošten kristijan. Imel je pa pri tem koraku po-sebno srečno okolnost, ktere ni prezreti. Mož je vinotržec in reči se mora, da pro-daja še precej dobro blago. Razpredel je svojo trgovino po — farovžih, ki so pri-znane najboljši konsumentni pijače. Gosp. Mejaču je šlo dobro. Cela gorenjska stran — duhovni namreč — jemljejo vino pri-

njem, to prinaša lepe denarce; to je pri-neslo očetu Mejaču debel trebušček, polno lice — in mandat. Šment! to ni kar si bodi. Mejač toči dobro vino, da bi točil pa dobro vino tudi nam volilcem kot po-slanec — tega ne moremo verjeti. Posta-vila ga je za kandidata ožlindrana stranka! S tem je rečeno vse. V tej stranki za nas ne bo storil dobrega nič, kakor tudi ni storil njegov predhodnik! njegov Janez Krsnik — Tomaž Kajdiž. Zato se bomo odločno postavili po robu kandidaturi Me-jačevi. Mož naj ostane pri svojem vinu — morebiti še kako vederce pri njem vzamemo — pusti pa naj poslanstvo pri miru. »Mi nečemo imeti takih, od farja postavljenih Mejačev, za svoje mejače v politiki. Mi Lukovčani smo proti njemu, tudi Morav-čani, upamo, so toliko dobrega vžili od svojega prejšnjega sladkega dekana-po-slanc, da si bodo pač premislili, dati gla-sove klerikalnemu poslancu.

Še jeden mož nam je pri sreč. To je kolovodja klerikalne povodnji v mo-ravski dolini, namreč g. Nace Cerar, po domače Čuren, iz Spodnjega Tuštajna. Nace je silno pohlevna duša, na videz namreč, v resnici pa pravi dihur. Glavna reč mu je — denar, in ker se po kleri-kalni poti najlažje pride do denarja, zato je klerikalec. Mož je premožen, vendar je ob času potresa napravil posebno prošnjo za takozvano miloščino, ki se je nekaj tednov po potresu delila najpotrebnejšim. Čuren se je čutil najpotrebnejšega, prosil je za miloščino, češ, da nima kaj jesti, v resnici je imel pa denar na posojilu ali v hranilnici. In glejte, s pomočjo Kajdiža se mu je posrečilo dobiti 50 gld. miloščine, dočim niso nekateri v resnici potrebni sosedje dobili ničesar. Tak poštenjak je naš Nace! Še nekaj! Zadnje dni se je raz-nesla govorica — celo v Lukovici se je govorilo o tem —, da je dobila Nacetova starejša hči 30 gld. znane Jerasove usta-nove. Ta ustanova je določena za revna poštena 24-letna dekleta moravske doline. Ako je resnica, da je dobila Nacetova hči ta denar je to očitna krivica in te krivice sta si lahko v svesti dekan moravški, ki deli ta denar, in pa Nace, ki je po kri-vici odjel ta denar drugim, potrebnejšim dekletom! Pa kaj hočemo? Klerikalci so vsi jednaki, pa naj si bodo Šusteršiči ali Naceti! Te dni bo hodil Nace po morav-ški dolini in podpisovali listke za Mejača. Mislim, da mu bo vsak pameten Morav-čan pokazal vrata in mu vrgel v obraz njegovo početje za časa potresa. Ako ta Nace ne bo dal miru, prišli ga bomo še od druge, bolj občutne strani, tako, da bo zopet šel v Dobravo, kakor že enkrat. Za danes z Bogom, gosp. urednik, povedali smo, kar se nam je zdelo vrednega po-vedati iz naše okolice, da svet zve, kak-šne možake smo imeli za poslance, kakšni se nam ponujajo in kakšni so naši klerikalni podrepniki in agitatorji, ki vedno oči proti nebu obračajo, a vkljub temu hočejo svojemu bližnjemu škodovati — v znamenju vere seveda in na katoliški podlagi. Kaj ne Nace? L. I. št. 2.

V Ljubljani, 10. septembra. Nemški nacionalci in nemški ra-dikalci

so si v laseh! Dve najodločnejši nemško-narodni stranki sta si napovedali boj do noža. Generala sta stari Falstaff — Jurij Schönerer in posl. Kaiser. Vojno je napovedal Schönerer v Solnemgradu nemški nacionalni stranki, očitajoč ji omahljivost, nezanesljivost in celo sebič-nost, posl. Kaiser pa je odgovoril vitezu Juriju z dolgim javnim pismom, v kate-rem strastno zavrača vsa očitavanja ter dolži Schönererja raznih umazanostij, ne-ukrotljive vladeželjnosti in surovega po-stopanja. Kaiser obsoja blazno neizpros-nost nemških radikalcev in njihove bru-talne nastope v parlamentu. Schönerer bi bil rad diktator, ki bi komandiral z Wol-fovo pomočjo vse nemške stranke. Boj med naprednimi in narodnimi nemškimi stran-kami je sedaj divji, in ker so te med seboj pobijajoče se stranke seveda so-vražne tudi klerikalnim strankam, vlada med avstrijskimi Nemci sedaj največja nesloga. Schönerer je te dni v Ašu pred 10.000 nemškimi radikalci ostro prijemal nemške nacionalce, tako da je boj med nemško radikalno in nemško ljudsko stranko dozorel do vrhunca!

➡ Dalje v prilogi. ➡

Bolgarski ministri obtoženi.

Bolgarsko sobranje je po tridnevni debati sklenilo, da je štiri bivše ministre, in sicer Ivančova, Radoslavova, Tončeva in Teneva obtožiti radi kršenja ustave, izdaje dežele in oškodovanja državnih interesov. Ministri se dolže, da so sleparili pri nakupu železniških vagonov ter spravili dobiček v svoj žep, da so izzvali punt v deželi s svojimi krivičnimi odredbami in brez dovoljenja sobranja razpolagali z velikimi svotami ter sploh ravnali samovoljno, pristransko in sebično. Obtožnica, katero je sestavil poseben odsek sobranja, obsega 360 kvartnih listov!

Strah pred anarhisti.

Umor cesarice Elizabete, kralja Humberta, predsednika Carnota, razni atentati v Španiji, Franciji, Rusiji in zadnji atentat na Maca Kinleya, predsednika Združenih držav, vse to imajo na vesti anarhisti, katerih pa vendar velevlasti in države sploh ne preganjajo zadosti, ker se na protianarhističnem kongresu v Rimu ni dosegel nikak enoten sklep. Še tako grozen umor in napad na še tako odlično osebo se v metežu dnevnih dogodkov zopet naglo pozabi, in na anarhiste misli človeštvo iznova šele takrat, kadar se zgodi nov zločin anarhistovskih zverij. Ruski car pride na francosko, zategadelj imajo policije mnogo skrbi radi varstva. Baje je izginilo iz Rusije več nihilistov in anarhistov, a tudi iz Toulona in Marseilla je izginilo baje nekaj anarhistov. Zato se zbere v Dünkirchenu, Compiègne in v Parizu mnogo francoske in ruske policije, da varuje carja, carico in Loubeta.

Vojna v Južni Afriki.

Ker napadajo Buri neprestano angleške vlake ter so jih v zadnjem času zopet več razstrelili, so odločili Angleži sedaj, da mora spremljati vsak vlak, ki vozi iz Pretorije v Pietersburg, več odličnih meščanov-Burov. Sedaj ne bodo mogli Buri več razstreljavati vlakov! Buri so ustrelili zopet dva Kafra, ki sta bila angleška ovaduha. Nekemu Keeleyu, ki je podpiral Angleže v vojni, pa so Buri zažgali hišo. Keeley je rodoljub Holandec. Višji komisar Južne Afrike, Milner, je dospel v Bloemfontein.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. septembra.

— **Šusteršič in Povše.** V ljubljanski okolici kandidirata skupno dr. Šusteršič in Povše, to se pravi, Šusteršič se je Povšetu obesil na suknjo, vedoč, da zamore le tako zmagati, da dobi mandat le, če mu ga kdo drugi preskrbi. Mej tem, ko je g. Povše šel za Jakliča v Travnik agitirati, se je pa v ljubljanski okolici uprizorila s klerikalne strani proti njemu prav nelepe spletki. Skrivoma se je izdala parola skrbeti za to, da dobi Šusteršič več glasov, kakor Povše. Zgodilo se je to, ko so nekateri neodvisni kmetovalci sklenili, da ne bodo glasovali za Šusteršiča, ampak za dosedanjega, res zaslužnega zastopnika tega okraja, g. župana Jelovška. Tega so se Šusteršičevi prijatelji ustrašili in zdaj agitirajo, naj volilci klerikalne stranke ne volijo Povšeta. V ta namen celo prav pridno obrekujejo Povšeta, samo da bi Šusteršič dobil več glasov kakor Povše. So pač jako honetni ljudje, ti klerikalci Šusteršičevega kalibra. Kar storé, vse ima na sebi znamenje — žlindre.

— **Duhovniška sodba o kandidatu Dularju.** Pred nekaj dnevi popol. sta sedeli pri Ferlincu zgoraj v zadnji sobi dve mladi ženski iz Novega mesta. Jedna je menda dobro znana nekemu »starinoslovcu«, druga pa nekemu kaplanu. Kmalu na to je prišel v sobo tudi znani »učeni slovenski literat«, duhovnik dr. Matija P. ter prisedel k omenjenima ženskama. Vnel se je živahen razgovor, tekom katerega je jedna teh žensk začela dr. P. dražiti tudi radi volitev. Rekla je: »Kakšne kandidate ste pa postavili! Dularja! Ta še nemškega ne zna, drug zega pa tudi ne dosti.« Dr. P. je odgovoril: »Kaj pa češ? Nemščine mu ni treba, ker je v deželni zboru vse slovensko.« Ona pravi: »Poglejte Globočnika. To je vse kaj drugega. Ta zna kaj in razume kaj, Dular pa nič.« Na ta ugovor je dr. M. P. izustil krilate besede: »Saj nitreba, da b

kaj znal, Globočnik je od ene stranke, Dular bo vsaj molčal.« Tako se je duhovnik dr. M. P. v javni gostilni izrazil o katoliškem kandidatu Dularju. Da so klerikalci v resnici najbolj všeč taki možje, ki nič ne znajo, ko molčati, to pričajo vsi njihovi kandidati. Kravar Drobnič, Habetov Francelj, Dular itd., ti res nič ne znajo in bodo molčali ko grob, če bodo volilci tako kratke pameti in jim izročili mandate.

— **Skraina predrznost.** V Gorčaricah pri Dolenji vasi so si klerikalci kaj pripravno uredili razdajanje »političnega ogledala«. Tisti sluga, ki je volilcem dostavljal glasovnice in legitimacije, je delil tudi omenjeno ogledalo duhovniške lažljivosti. Ker je glasovnico in legitimacijo dal v knjižico, mislijo ljudje, da jim je knjižica uradno to je od vlade doposlana. Zoper tako počenjanje protestiramo najodločneje in zahtevamo, da se temu dostavljalcu in tistemu, ki ga je najel za kolportážo, po zasluženju posveti.

— **Iz Kranja se nam piše:** V nedeljo se je vozil kandidat dr. Brejc s par belimi konjiči po farovžih in se predstavljaj! »fajmoštrum«. Ker se je vozil le v farovže, je ljudstvo delalo razne opazke in marsikateri je mislil, da se je pripeljal sam Elija z belimi konjiči. Za druge volilce se ni menil in marsikateri mu bo dal dne 12. septembra t. l. moralno breco. Misli res, da zadostuje, če se predstavlja le župnikom in da ga že potem kmet mora voliti. Na stari pošti imel pa je dr. Brejc daljše posvetovanje z oprodo Skalja.

— **Sad duhovskega hujskanja.** Z Dolenskega, 8. septembra: Dosegli so naši bojevitiki duhovniki po mnogih, mnogih krajih, z lažmi in obrekovanjem, kar so želeli. Leta in leta, zlasti pred volitvami, oznanjujejo na prižnicah, v spovednici, še celo v pastirskih listih našemu kmetu, da so liberalci brezverci, ki hočejo podreti cerkve, pregnati duhovne in popolnoma odpraviti vero. Da je liberalizem kriv vseh nadlog, ki tarejo dandanašnji ubozega kmeta. Žalibog, naš kmet to verjame, kar mu duhoven pripoveduje, in je tako trdno prepričan, da je res, kar duhoven reče, da bi se raji skregal in stepel, kakor nasprotno besedo poslušal. To nas živo spominja tistih temnih, v resnici žalostnih časov prejšnjih stoletij, ko so ljudje še verovali, da coprnice delajo slabe letine, točo in druge človeku škodljive reči. Nevedno ljudstvo tedanjih časov je to verjelo in bilo tudi trdno prepričano, da je res, ker so duhovni tako trdili. In ko je papež Inocencij VIII. leta 1484. z bulo: »Summis desiderantes« — ukazal, da se imajo coprnice in coprniki preganjati tako, kakor krivoverci, so zagorele grmade po vsem nemškem cesarstvu, tudi pri nas na Kranjskem. In to preganjanje je trpelo celih 300 let, ter je bilo na tisoče in tisoče nedolžnih ljudi, ženskih moških in še celo otrok, ki so jih s torturo, t. j. z najhujšimi telesnimi mukami, prisilili priznati, da res s hudičev pomočjo coprajo, točo delajo itd., sežganih na grmadah, dokler niso učeni možje, zdaj bi jim rekli liberalci, t. j. taki, ki niso duhovnom vsega verjeli, ampak sami mislili, znanstveno dokazali, da je vera v coprnice največja neumnost in njih preganjanje tolikšna krivica, kakoršne niso delali niti ajdje, ko so prve kristijane preganjali. To nam bodi svarilen izgled, kaj more neveden ali lažnjivi duhoven narediti iz neumnega ljudstva.

— **Zelje se podraži.** Šusteršičeva »Gospodarska zveza«, ki pri kupčiji s kavo, s suknom in s fižolom nima prave sreče, se je vrgla zdaj na kupčijo z zeljem. Pri tem ima dvojen namen: Skomina se jej po dobičku, ki ga imajo zeljarji in zeljarice, in zajedno bi rada ljubljansko prebivalstvo malo pritislila s tem, da zelje podraži. V ljubljanski okolici je že prav težko dobiti kaj zelja. Ljudje pravijo, da ga nimajo, da ga je pokupil škofov brat, ki je ravnatelj »Gospodarske zveze«. V prvi vrsti namerava »Gospodarska zveza« zelje eksportirati na jug, ker se pri tej kupčiji največ da zaslužiti. Seveda bodo potem zeljarji in zeljarice gledale, kje bodo dobile zelje za svoje kupčije in plačevati je bodo morali dražje, kakor bodo tudi ljubljanske gospodinje morale zelje

dražje plačevati. Za to, da bo to najbolj bolelo revne sloje, se škof, njegov brat in dr. Šusteršič nič ne menijo.

— **Župnik Mauring z lga mora biti v precejšnjih denarnih stiskah,** kajti včeraj je vodja izanskega konsuma pred cerkvijo sv. Jakoba prodajal župnikovo kočijo. Za to staro podrtijo je zahteval 180 gold., kar je seveda obujalo veliko smeha. Župnik rabi menda denar, da plača zadnjič mu prisojeno globo. Poboljšala ga pa ta globa ni. Dne 5. t. m. je prišel Mauring ob 9. uri zvečer iz Ljubljane na lga in šel s predsednikom svojega konsuma v gostilno k županu. Mauring je tam strastno razbijal in grozil županu, češ, da ne drži z njim. Tudi trgovca g. Minattija je strastno napadal in se rotill, da ga uniči. Seveda je mej tem pridno zalival. Tako je minila ura za uro. Ob eni ponoči je končno Mauring vzdignil svojega rojstva kosti, ob šestih zjutraj je pa imel mašo. Kakor se vidi, ne bo Mauring prej nehal, da ga bodo jedenkrat prav pošteno zaprli.

— **Bivši šentjanški župnik I.** je pred kratkim jemal slovo od svojih faranov in se preselil nekam na Gorenjsko. Ko je jemal slovo, se je na vse mogoče načine mučil, da bi koga ganil do solz. Pa zaman! Ne jedna solza ni kanila, pač pa so se farani vedno bolj umikali k vratom. Kdo za Boga naj pa se joka, če odhaja nepriljubljen duhovnik? Naslednjo nedeljo spravil se je kaplan na leco in tu strahovito razgrajal in se penil, zakaj da se pri župnikovem slovesu ni nihče jokal, češ, da je to surovost in za župnika žaljivo. Končno je začel treskati po prižnici in kričati, da morajo farani bivšega fajmoštra na mestu prositi oduščanja za žaljenje, ki se mu je storili s tem, da se niso jokali, češ, da le v tem slučaju pojde kaplan prosit škofa, naj pošlje drugega župnika, sicer pa št. Janž ne dobi nikdar več župnika. Pa vse to pridušanje ni čisto nič zaleglo. Ljudem se je kaplanovo besedičenje zdelo tako neumno, da so leci pokazali hrbet in začeli iz cerkve odhajati. Pa glejte, čudo — vzlic vsem kaplanovim obljubam imamo že drugega župnika, samo ne vemo, ali v zahvalo, da se nismo jokali, ali za kazen. Navadno nima škof župnikov vedno na razpolaganje in zato bolj mislimo, da smo ga dobili za kazen. Tudi se ugiba, da je hotel kaplan nape-ljati ljudstvo, naj prosi, da postane kaplan pri nas župnik. Čudno bi to ne bilo, kajti kaplanu so se lahko sline cedile, ko je videl, da je župnik celih 14 dni potreboval, da je svoje premičnine zvozil na Trebnje, dočim bi bil tedaj, ko je prišel v šentjanž, lahko skoro vse svoje imetje pod pazduho prinesel. Vidi se, da si je mož pri nas vražje dobro pomagal. Noben uradnik ali učitelj, naj ima še toliko otrok, nima toliko premičnin, kakor jih je imel naš bivši župnik. Komu se torej dobro godi? Sicer pa je bivši župnik izmed tistih, ki niso nikdar siti. Še pred odhodom bi bil rad pobral bero... Gorenjski kmetje, katerih duše bo sedaj pasel, ga bodo še za časa spoznali in potem bodo razumeli, zakaj se nismo hoteli za njim jokati, ampak bi bili najraje za njim kadili.

— **Iz sv. Mihela pri Novem mestu** se nam piše 9. t. m. Vštric cerkve, 20 korakov od farovža je več let ležal stari Vintar, bivši posestnik v sv. Mihelu. Izročil je sinu posestvo. Ta je v Ameriko šel. Stari mož je imel jettiko. Moral je dolgo časa v postelji biti. Jesti mu je prinesel najemnik hiše, ki je to obveznost od lastnika hiše prevzel, a v drugem ga je pustilo vse ležati v gnoj in vlagi. Postelj je bila kratka, stavec se ni mogel stegniti, ne vzdigniti. Dolgo časa, leta je tako živel, dasi je imel zapisan izdaten užitek. Danes je umrl. Pod njim je bilo polno črvov; obležan in objeden je bil po vsem životu. Vsaki dan sta ga videla skozi okno župnik Peterlin in kapelan Hardtmann, katerega so te dni poslali v Košano kmete hujskat. Nobeden teh ni imel usmiljenja s to strašno revno. Agitirali, uboge, neuke kmete hujskati in varati jih, kako ovce voditi k volitvi, to je bilo važneje, kakor opravljati samaritanska dela. Nune so tudi v obližju tega reveža, na onstran ceste, pa se tudi niso zanj zmenile. Fej vas bodi z vašim krščanstvom! Če bi bil ta Vintar imel kaj obligacij, hranilničnih knjig in zlatnine, bi ga bili ti samaritani noč in

dan obiskovali ter vahtali, da ja ne odide kaj tem stražarjem kršč. vere. Ubogi užitar pa crkni v gnilobi, naj te črvi že živega požro! Pravdo za dajatev užitka, za postrežbo ne dajo dr. Šusteršiču pa tudi k sodišču ali advokatu v Novem mestu se samaritani ne podajo, da bi jeden teh sina tožil na izpolnitev dolžnosti do očeta.

— Celjska hudodelstva brez konca in kraja.

Piše se nam iz Celja: Ob priliki izleta slovenskih celjskih društev v nedeljo v Šmarje dal je celjski mob svojim podložnim zopet dela in zasluzka. Priprave so se vršile čisto javno že ves dan. Skrbna organizacija je imela ta uspeh, da je bil zvečer trg pred kolo-dvorom poln celjskega barabstva, ki je imelo sprejeti — seve njega dostojno — vračajoče se celjske Slovence. Izvršilo se je vse, kakor običajno. Izvršilo se je vse pred očmi slavne celjske policije. To ti je bilo smehu in šepetanja, namigavanja in posvetovanja mej redarji in barabami! Vse pa je vodil zloglasni Ochs, oče izgubljenega Eve. Nepopisno kruljenje in tulenje nas je vsprejelo. Le strogi disciplini v našem »Sokolu« in energiji naših voditeljev je zahvaliti, da barbarski napad ni prejel zasluženega plačila. Toda izkušnja nas je v Celji izučila, da silobran se upošteva le na strani celjskega nemčurstva. Kakor zdvijani psi so spremljale celjske pocestne barabe mnogobrojno slovensko družbo. Mestni redarji pa, da bi nam vrgli nekoliko peska v oči, so s ponižnostjo, dano le dobro dresiranemu lovskemu psu, kadar ga kliče gospodar, se približali voditelju vsega napada ter ga prosili, da bode tiho! Čestitamo ti, slavni Ochs, dobro znaš dresirati! Prišlo je še boljše. Pred mestno hišo nas srečajo trije c. kr. domobranci. Kakor divji mrjasec se zakadi »en frajtar« mej naše slovenske dame kričeč: »Windische Lausbuben, ich gib meine letzten Blutstropfen her« ter ruje in suje krog sebe kakor besen. »Polizeiführerja« Zintauerja opozori neki go-spod, da naj poizve, kdo je ta vojak. Zintauer pa, ki se je skoro eno leto brez dela redil tudi na slovenske stroške, se v odgovor zadere, da ga vojak nič ne briga ter da bode njega — dotičnega gospoda — takoj aretiral, če ne molči. Da se je celjski svojati nekoliko ohladila kri, aretovali so brez povoda dva Slovenca iz naše srede, čemur je se ve sledilo urno-besno hajlanje. Ko smo posredovali za iz-pust teh dveh splošno znanih gospodov, odgovorilo se nam je, da ju prej ne iz-puste, dokler ne pride komisar, pa ta da pride jutri — enkrat. Ne kličemo več pravicoljubja celjskih mestnih gospodov in nepristranskega župana. Poskrbeti bodo morale vendar enkrat druge oblasti, da se napravi konec azijskim razmeram celjskim. Visokorodni gospod okrajni glav-var, ali nimate še dovolj materijala? Po-slanci, zastopniki slovenskega ljudstva, pridite se malo informirat v Celje. Ježili se Vam bodo lasje, ko izveste in proučite brezprimerne razmere tega smrdljivega gnezda na slovenski zemlji. Poveljstvo c. kr. domobranskega polka v Celji pa pač vprašamo, je li dostojno avstrijskega vo-jaka, da psuje in napada drugo avstrijsko narodnost, h kateri se on slučajno ne pri-števa? Čisto ponižno vprašanje imamo še končno do slavnega c. kr. državnega pravdnštva v Celji, veljajo li za celjsko barabstvo še oni paragrafi našega kazen-skega zakona, ki govorijo o javnem nasilstvu in ne veljajo li tudi za celjske po-licaje oni predpisi kazenskega zakona, ki govorijo o zlorabi uradne oblasti.

— Narodni cigaretni papirčki

na korist družbi sv. Cirila in Me-toda so izšli: Najglavnejše jo to, da je papir v resnici zelo fin in dober, da celo boljši od drugih tujih izdelkov in nič dražji. Radi tega priporočamo vsem ka-dilcem, da zahtevajo vedno in povsod edino te papirčke, da tako pripomagajo naši. prekoristni in prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Škatlje so jako lepe in morejo služiti za olepšavo v trafikah, trgo-vinah in izložbah. Na ovitkih papirčkov je slika lepe družbine šole v Velikovcu in na drugi strani je utisnjeno v narodnih barvah geslo: »Mal položi dar, domu na altar!« Na vsak posamezen papirček je utisnjeno za znamko tudi to geslo z vo-denimi črkami. Na Slovenskem bi ne smela biti nobena tobakarna brez teh

papirčkov. Glavni založnik je Josip Stoka v Trstu.

— **Resnici na ljubav** prijavljamo naslednje nam doposlano pismo: »Slavno uredništvo! Z ozirom na dopis iz Trebnjega v števil. 206 »Slov. Naroda« prosim resnici na ljubav konstatirati, da je bila moja pokojna mati Slavenka, in me je odgojila v slovenskem duhu in slovenskem jeziku. — Rudolf Schweitzer, cand. mech.«

— **Odbora šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** sklenila sta v včerajšnji seji jednoglasno, da priredita podružnici svojo letošnjo veselico v nedeljo 22. septembra v restavraciji gosp. Ivana Hafnerja na sv. Petra cesti, na katero se slavno občinstvo že sedaj opozarja, slavna društva pa prosijo, da naj blagovolijo pri prirejevanju svojih veselice na ta dan ozir jemati.

— **Romarski vlak.** Danes ponoči se je peljal skozi Ljubljano romarski vlak s 500 Tiroli. Nemško-nacionalni dijaki so to zvedeli in prišli na kolodvor kričati »pereat« in »pfuj«. Policija jih je odstranila. V vlaku je bil baje tudi baron Dipauli.

— **Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Vel. Laščah** priredi dne 14. t. m. ob 7½ zvečer v prostorih g. Fr. Grebenca veselico s sledečim vsporedom: petje, glasovir, kmet pri fotografu, komičen prizor; »Homorifija«, žalostna resnična dogodka v 2 oddelkih, osebe: Homorifija, ena lepa dama, vitez Anžucelj, Planka de Pascale, vitez Vampež de Secanale; žive podobe: vera, upanje, ljubezen; prosta zabava in ples. Vstopnina 50 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— **Zopet požar v Kropi.** Danes ob 6. uri zjutraj je nastal v Kropi zopet ogenj. Pogorele so tri hiše. Začelo je goriti pri tisti hiši, kjer je zadnjič ogenj jenjal, od tam se je ogenj pomikal dalje do šole.

— **Redkost.** Pod tem zaglavjem objavil je »Slov. Narod« notico, v kateri naznanja res redek slučaj. Krnelova žena v Jablanici pri Ilirski Bistrici porodila je mrtvo dete z 2 glavama, 4 rokami in 3 nogami. Da je uboga žena pri življenju ostala, zahvaliti se je v prvi vrsti res izbornemu zdravniku g. Dušanu Perišiču. Dr. Perišič je mrtvo dete, shranjeno v špiritu, izročil deželni muzeju v Ljubljani, kjer si ga lahko vsak sam ogleda. Zdravniki baje trdijo, da se ne spominjajo kaj enacega. Ker je žena Krnelova grozno bolna, in ker je revica v veliki stiski — kakor so v obče siromaki — bil bi slavní deželni odbor ubogi ženi veliko dobroto napravil, če bi jej v tem mučnem položaju s kako podporo na pomoč priskočil.

— **Požar.** Dne 30. m. m. je gorelo v Spodnji Zadobrovi pri D. M. v Polju. Trem posestnikom so zgorele hiše, gospodarska poslopja in pridelki. Škode je 21.700 V. Užgal je 12letni pastir Iv. Kljun, ko se je igral z žveplenkami.

— **Na c. kr. izobraževališču za učiteljice v Gorici** se bode vršilo vpisovanje: a) za vadniške učence in učenke dne 13. b) za nove in stare gojenke izobraževališča dne 13. in 14. t. m. od 8—12 ure zjutraj. Sprejemni izpiti za vadnice bodo 14. in oni novih gojenk, kakor tudi ponavljalne skušnje, 16. istega meseca ob 8. uri zjutraj. Šolsko leto na vadnicah začne 16. t. m. — Prejšnje gojenke, ki hočejo nadaljevati svoje študije v tem zavodu, naj prijavijo to ali ustno ali pa pisмено in v tem slučaju dološljejo ravnateljstvu zadnje šolsko spričevalo do 14. t. m. Po dovršenih skušnjah prične redni pouk na uč. zavodu.

— **Prvi vipavski kmetijski shod,** združen s sadno in z grozno razstavo, prirede vinarska in sadjarska društva v Brjah, v Kamnjah in v Rihenbergu dne 15. septembra 1901 v Kosovljah pri Rihenbergu. Na shodu razpravljala se bodo najbolj pereča vprašanja glede našega sedanjega gospodarstva, vzlasti ona, ki se tičejo najvažnejših naših strok, namreč vinarstva in sadjarstva. Določilo se bode, v kateri smeri naj delujejo v bodoče vipavski kmetovalci, da dobijo kolikor mogoče bogate, dragocene, a jedno-

vrstne pridelke in kako naj se organizujejo, da te pridelke gotovo in drago prodajo. Razstava kazala bo svetu, kaj v naši deželi pridelujemo, a pokazala bo tudi, kaj bi lahko pridelovali. V dosegu tega namena vabijo se naši gospodarji, da razstavijo v obili meri svoje pridelke, Posebna komisija, sestavljena iz nepristranskih veščakov, določila bo razstavalcem denarne in druge nagrade od 50 do 100 K! Kdor hoče razstaviti, oglasi naj se pri prvo podpisanim društvu do 12. septembra. Na razstavi razkazovala se bodo pa tudi različna opravila, ki so našim gospodarjem bodisi neznana ali pa jih slabo opravljajo, kakor n. pr., kako se ima pravilno napravljati belo in kako črno vino, kako je ravnati s kletarsko posodo, kako se sadje zapakuje, suši in shranjuje, kako se napravi sadni mošt itd. itd. Shod, katerega se lahko vsakdo vdeleži, prične v nedeljo dne 15. septembra ob 10. uri zjutraj. Razstava se odvori po shodu in bo odprta tri dni. Vstopnina znaša 20 vinarjev. Vipavski kmetovalci! Vsi stanovi človeške družbe se gibljejo in napredujejo. Ali naj mi še nadalje spimo? Ne! V bratski slogi združimo se dne 15. septembra vsi do enega in pokažimo svetu, da smo vstali, da hočemo tudi mi napredovati. Tu gre le za naše vidno propadajoče gospodarstvo, katerega hočemo rešiti. Vse brez razlike in političnega mišljenja vas torej vabi. Odsek za prireditve prvega vipavskega shoda združenega s sadno in z grozno razstavo.

— **Strah v gradu Rakovniku.** Policija je prišla strahu, ki je strašil po gradu Rakovniku, na sled. Strah ima dve nogi in je prišel na vrt skoz pretrgano ograjo in pod streho pa po lestvi, kjer je malo zaropotal in potem zbežal. Strah je blizu grada doma.

— **Na Mestnem trgu** je električne železnice voz povozil Kolarjev avtomobil, ki je stal preblizu tira in ga vrgel v izlozbo. Avtomobil menda ne bo več za rabo.

— **Golobi in električna železnica.** Golobi na Mestnem trgu so prav domači, in se ne bojijo ljudi in tudi ne vprežene živine. Kolesarji jih morajo včasih s krikom prepoditi. Nekaj novega je bila za golobe električna železnica. Golobi so menda čakali, da jih »bode« tudi kdo prepodil in tako je prišlo, da je včeraj truma golobov in v soboto popoldne komaj ušla električnemu vozu, jeden golob pa je le prišel pod voz in je bil povozen.

— **Paglavci in električna železnica.** Danes dopoldne se je v sv. Florijana ulicah neki paglavec obesil v zadenj na električni voz, in ker ni mogel skočiti na tla, je začel upiti. Voz je moral ustaviti. Take paglavce bode treba strogo kaznovati.

— **Vozniki se še nočejo izogibati vozovom električne železnice.** Danes so bili trije vozniki pri policiji kaznovani, ker se navlašč niso hoteli izogniti električnim vozovom.

— **Lestev je padla na glavo** pri Roegerjevi hiši na Poljanski cesti Valentinu Pešiču, ki je šel mimo hiše. Lestev je podrl z vozom hlapec Martin Lužar, ki je neprevidno naglo pridiral po Poljanski cesti.

— **Konjiča za nogo prijel** je 8letni deček Bernard Doležal na Marije Terezije cesti. Konjič je dečka brcnil v obraz in ga poškodoval.

— **Na včerajšnji semenj** je bilo prignanih 1321 volov in konj, 523 krav in 133 telet. Skupaj 1977 glav. — Kupčija je bila živahna, ker so prišli kupci iz tujine.

— **Pogreša se** od 27. avgusta t. l. 12letna deklica Marija Novakova. Svoji materi je ušla in se baje potika po mestu in berači. Deklica ima pegav obraz.

— **Tatvina.** Včeraj zvečer utihotal se je pri Fantinijevi restavraciji skozi odprto okno tat v sobo za služkinje in pokradel natakari in dvema deklama obleke v vrednosti 21 K.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani.** Telefon št. 99. Od 30. avgusta do 5. septembra je dela iskalo: 9 moških delavcev in 45 ženskih delavk, delo je bilo ponudeno 14 moškim delavcem in 65 ženskim delavkam; 99 delavcem je bilo 70 odprtih služb nakazanih in v 40 slu-

žbah se je delo vsprejelo in sicer pri 6 moških delavcih in 34 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 5. septembra je došlo 1956 prošenj za delo in 1869 deloponudb; 3176 delavcem je bilo 1883 odprtih služb nakazanih in v 1236 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj: 1 vrtnar, 1 kolar, 1 čevljar, 12 konjskih hlapcev, 2 hišna hlapca, vajenci za trgovine in obrte; 3 natakari, 4 gostilniške kuharice, 5 navadnih kuharic, 3 sobarice, 14 deklic za vsako delo, 12 deklic k otrokom in 5 kuhinjskih deklic. Oddati je mnogo dijaških stanovanj, 2 stanovanji z 3 sobami in jedno z 2 sobama. 1 stanovanje je bilo oddano.

— **Na vozu je zaspal, v vodi pa se je zdramil.** Janez Šnajdr, 50-letni hišni opravnik veleposestnika in mlinarja Koštyra v Selčankah na Češkem, peljal se je pretečeni teden v petek s tovorom moke na kolodvor. Ker je moral pri mlinarskem delu tri noči bedeti, je utrujen zaspal, kar mu je postalo usodopolno; konja sta med tem korakala k lab-skemu brodu po znani cesti; pripeljavša se k brodu pa sta se zvrnila z natovorjenim vozom v reko. Konja sta molila le glave iz toka, hujše pa je bilo za Šnajdra, ki je sladko dremal pod plahto na vozu. Zgornji del plahte ostal je le 20 cm nad površjem vode. Brez pomoči bi se bil iztežka ohranil pri življenju. Ljudje so rešili konja in voznika.

— **Ženstvo v Japanu** napreduje. V Tokiju je otvorjeno žensko vseučilišče, ki ima veliko število slušateljic in ga japonske bogatkinje izdatno podpirajo. V mestu Nagano se je ustanovilo društvo žensk, ki so se zavezale, da se bodo možile le z moralnimi in samskimi možmi. V Tokiju se je osnoval ženski odbor, ki reformira sedanjo nepraktično nošnjo Japonk.

— **Draga slika.** Američan Pierpont Morgan ima rad lepe slike, tudi jih drago plačuje, toda pri vsej tej ljubezni do slik preganja ga nesreča. Imenitno sliko »Vojvodinja iz Devonshire« od Gainsborougha so mu ukradli neznani tatje; našel jo je sicer zopet v Londonu ter jo je kupil iznova, ko pa jo je pripeljal nazaj s seboj v New-York, zahtevali so od njega uradniki pri mitninskem uradu 120.000 kron colnine. V Ameriki je namreč 20% prvotne cene ustanovljena colnina na umetniške izdelke. Ker pa je ukraden »Vojvodinjo« kupil za 600.000 kron, ne ostaja mu drugega, kakor poseči še jedenkrat v žep. Uradniki zahtevajo baje tudi ono colnino, katero je pozabil tat plačati, ko je tihotapsko bežal z dobrim lovom iz Amerike na Angleško.

— **Angleži prodajajo svoje žene.** Nedavno so poročali angleški listi, da je odstopil neki Anglež svojo ženo prijatelju za — pipo tobaka. No, pa to se je zgodilo mej prijatelji ter ni pri Angležih nič ne navadnega. Zgodilo se je celo in se še zgodi, da pripelje soprog svojo boljšo polovico na trg, kjer jo odda družemu dražbenim potom. Na ta način kaznujejo nekateri Angleži nezvestobo svojih sprog. Še 1891 leta 6. junija je pripeljal neki rudar v Wakefieldu svojo nezvesto ženo z vrvjo okrog vratu v tamošnji Borough Market hotel, kjer jo je prodal. L. 1859. pa je v Hall Streetu cenil nekdo svojo ženo 5 vinarjev, a potem jo je oddal za 50 vinarjev. Slabo se je godilo neki ženi v Canterburyju leta 1820. Mož ji je privezal vrv okrog vratu ter jo peljal mej živino; prodal jo je tudi za 50 vinarjev. Take stvari so se dogajale še pred kratkim v deželi najvišje ženske emancipacije.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 10. septembra. V drugi polovici meseca decembra bo v finančnem ministrstvu važno posvetovanje glede saniranja deželnih financ.

Dunaj 10. septembra. Prve dni meseca oktobra se snidejo tukaj ministri trozveznih držav Goluchowski, Bülow in Pinetti.

Praga 10. septembra. Danes imajo nemškoliberalni veleposestniki posvetovanje v zadevi kompromisa s konservativnimi veleposestniki. Dopoldne so se zbrali češki državni in deželni po-

slanci na posvetovanje glede volitev. Realisti nasvetujejo svojim somišljenikom, naj povsod, koder bo boj mej Mladočehi in Agrarci, glasujejo s prvimi.

Rim 10. septembra. Oficijozna »Agenzia italiana« pravi, da zadeva sv. Jeronima zategadelj ne more prouzročiti nikacega konflikta z Avstrijo, ker Avstriji ne pristaja nikak protektorat nad tem zavodom.

Atene 10. septembra. Tukajšnji listi trde, da so Albanci z Malik-bejem na čelu porazili Turke pri Korici in proglasili neodvisnost Albanije. Janinski guverner je z močnim oddelkom vojaštva na potu proti Malik-beju. Te vesti so bržčas nekoliko pretirane.

London 10. septembra. Poročilo »Daily Maila«, da Mac Kinley umira, se je izkazalo kot neresnično. Glasom uradnih poročil se Mac Kinley počuti še dosti dobro. Zdravniki se izrekajo skrajno rezervirano, češ, da se sedaj še nič ne ve, kako da bo, in bo šele čez kak teden mogoče povedati, okrevali prezident ali ne.

London 10. septembra. »Morning Post« javlja, da so na Kitajskem nastali novi veliki nemiri.

Buffalo 10. septembra. Policija je aretovala vse polno anarhistov. Mej drugimi je bila zaprta tudi znana Emma Goldmann, katero se dolži, da je Czongosza zapeljala, naj umori prezidenta Mac Kinleya.

Narodno gospodarstvo.

Obrt in trgovina z žebli in železnimi izdelki v Kropi in Kamni Gorici.

Spisal nadučitelj Jos. Korošec.
(Konec.)

Mali trgovci oblažijo tudi nekaj bližnjih dežel, akoravno samo slišijo po nemško, vendar se pobaha kateri, kako zna nemško. N. pr. Lukčec (že davno umrl) je bil v Pontafelnu. Na mostu v Pontebo ga ustavi vojaška straža in mu zavpije, — kakor je sam pripovedoval: »Holt merdo! Lukec iz Kroke. Bos trogst? Žeblje!« Ferdamane, ko bi ne znal tako nemško, javeljne bi me spustil čez.

V Malborget je pa naročil v gostilni: Za en groš braten pa solaten.

Za Kropo na griču »Barigla« so nekoč Kroparji stražili Francoza, da bi ne prišel iz Selc v Kropo. Sedeli so v vrsti po grebenu in si pripovedovali o francoskih strahovih. Načelnik jih navdušuje in ponudi vsakemu požirek iz čutare. Med tem pa opominja, kako morajo meriti s puško itd. Vsak pa, ko je že pil, se presede poleg zadnjega, da bi ne streljal prvi na Francoze. Zdaj pa zapazi prvi, da je zopet prvi in pravi: »Ferdamane«, Francozi bodo kmalu tu, »pomo«, udere je proti Kropi, drugi pa za njim.

Pripoveduje se tudi, kako je cesarica »Marija Kolezija« zibala cesarja Jožefa, ko je bil neki Kropar pri njej z neko prošnjo. Radovljčani tudi vedo, kako so bili Kroparji »fest«, da se je iz luže ogenj delal itd.

Povem naj še, da je »Štefulova Mica« rajnkemu ingeneurju Pozniku narodne pesmi pravila, katere je g. dr. Štrekelj v Matičnih knjigah objavil. V Kropi ima vsak posluh. Božičnih pesem znajo več sto skoraj vsi ljudje, katere berači pri »koledi« pojejo po vsem radovljiškem okraju. Dokaj bi še lahko pripovedoval, a naj bode zadosti. Takšni so običaji v žebljarski »mali Ljubljani«. Razne mineralne zbirke in narodopisne stvari pa si lahko vsakdo ogleda pri g. Karolu Pi-brovcu. Naslednje knjige so mi služile: Valvazor, Dimitz, Argo, Zgodovina in zvonovi radovljiške dekanije, Parapat, Letopis »Slov. Matic« 1892. Koblar, Hvala lepa tudi g. V. Levcu, kateri mi je blagovolil več stvarij popraviti.

— **Posojilnica v Ribnici.** Meseca avgusta t. l. vložilo je 145 strank 38.231 K. 68 h, vzdignilo 99 strank 56.856 K. 55 h, posojila pa se je izplačalo 10 strankam 18.570 K. Promet za mesec julij t. l. iznaša 158.306 K. 76 h.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 23. avgusta do 6. septembra poslali prispevkov p. n. gospoda in društva: Upravništvo „Slov. Naroda“ 257.09 K, obrtno pomožno društvo v Ljubljani 20 K, prof. Fr. Novak v Ljubljani 4 K, posojilnica v Slatini 50 K, posojilnica v Cerknem 20 K, podružnica v Litiji 108 K, podružnica v Gorenji Radgoni 217.30 K, ženska podružnica v Dornbergu dohodek veselice 84 K, podružnica v Ptuj 39 K (po Sl. N.), bralno in pevsko društvo „Školj“ v Šmarjah polovico veselice dohodka 25 K, dr. J. Jamšek v Litiji del nasprotnikove globe v kazenski zadevi 400 K, slov. abiturijentje 1891. 1. ob desetletnici 28 K. — Družba je imela meseca avgusta 3725 83 K dohodkov in 419274 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Se dobiva povsod!!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27—36)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. septembra: Ana Zdobšek, poslovod-
jeva hči, 34, mes., Tržaška cesta 34., življenske
slabosti. — Marija Verbič, uradnica, 33 let, Du-
najska cesta 29., jetika. — Marija Arčan, usmi-
ljenka, 32 let, Radečkova cesta št. 11 jetika.
Dne 6. septembra: Ana Beseničar, zidarjeva
hči, 1 leto, Strelške ulice 15., Hydroce phalus
chron. — Marija Ovjač, delavčeva žena, 64 let,
Ulice na Grad št. 8, pljučnica. — Marija Bernik,
zasebnica, 51 let, Cerkvene ulice št. 3, srčna hiba.
Dne 7. septembra: Fran Müller, vratar, 69
let, Marije Terezije cesta št. 11, kap. — Stanko
Svetel, čuvajev sin, 5 mes., Ulice na Grad št. 15,
želodčni in črevesni katar.

V deželni bolnici:

Dne 2. septembra: Fran Brajar, pleskar,
78 let, Emphysema pulm.
Dne 6. septembra: Ivan Zupin, gostilničar,
52 let, jetika. — Jernej Vesel, kajžar, 53 let, Vo-
denica. — Fran Pestotnik, pekov sin, 6 let, škar-
latica.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 506.2 m. Srednji zračni tlak 758.0 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojzina v 4 urah
9.	9. zvečer	738.5	15.3	sl. jug	oblačno	00 mm
10.	7. zjutraj	737.1	13.0	sl. vzsvz.	oblačno	00
	2. popol.	736.7	16.7	sl. jvzhod	oblačno	00

Srednja včerajšnja temperatura 15.5°, nor-
male: 15.7°.

Dunajska borza

dne 10. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.45
Skupni državni dolg v srebru	98.35
Avstrijska zlata renta	118.95
Avstrijska krona renta 4%	95.50
Ogrska zlata renta 4%	118.75
Ogrska krona renta 4%	92.60
Avstro-ogrski bančni delnice	1650 —
Kreditne delnice	624.50
London vista	239.20
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.07
20 mark	23.42
50 frankov	19.02
Italijanski bankovci	91.20
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Za izkazano sočutje povodom bo-
lezni in smrti naše ljube sestre in tete

Marije Bernik

kakor tudi za spremstvo drage ranjce
zahvaljujemo se tem potom vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem kar naj-
topleje.

Osobito in posebej pa se zahvalu-
jemo prečasti duhovščini za tolažbo in
spremstvo ranjce ter darovateljem kras-
nih vencev. Srčna hvala vsem!

V Ljubljani, 10. septembra 1901.

(1960) Marija Triller.

Zahvala.

Za vse tolažilne dokaze milega so-
čutja, za podarjene vence, za mnogo-
brojno spremstvo k večnemu počitku
naše nepozabne matere in sestre

Ane Verbič in Marije Verbič

izrekava vsem svojo najsrčnejšo zahvalo.
Posebno zahvalo pa izrekava nadzorniku
južne železnice v Ljubljani preblagemu
gospodu Gutmann-u za vse dobrote,
katere je skazoval ranjčima. Bog plačaj!

Ljubljana, 8. septembra 1901.

(1952) Žaluoja ostala.

Zahvala.

Podpisana izreka tem potom v
imenu svojih otrok Mařenke in Pepčka,
kakor tudi vseh sorodnikov, prišerno
zahvalo na tolikem sočutju povodom
smrti nepozabnega ji soproga, gospoda

Josipa Beneša

lekarnarja in posestnika v Litiji

osobito pa prečastiti duhovščini, gosp.
pevcem za ganljive žalostinke, slavni
požarni brambi, pevskemu društvu „Zvon“
in bralnemu društvu v Litiji, društvu
delovodij tukajšnje predilnice, kakor tudi
darovalcem krasnih vencev in vsem, ki
so spremlili dragega pokojnika k več-
nemu počitku in ga tolažili med mučno
bolezni. Presrečna hvala vsem!

(1961) Emilija Beneš
lekarnarjeva vdova.

Litija, dné 10. septembra 1901.

Šivalnih strojev
tovarniška zaloga
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo
najbolje
renomiranih
Dürkopp - koles
(951—19) in
Waffenräder.

Št. 10.233

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeči

službi okrožnih zdravnikov:

- 1.) v Kočevski Reki z letno plačo 1600 K,
- 2.) v Zagorju ob Savi z letno plačo 1400 K.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisaneu deželnemu
odboru

do 25. septembra l. 1901.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, av-
strijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službo-
vanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v
kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 28. avgusta 1901.

St. 731.

Pričetek šolskega leta na mestnih ljudskih šolah.

Na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani in sicer:

Na I. II. in III. mestni deški širazrednici, na mestni nemški deški širazrednici,
na vnanjih deških šolah pri ss. Uršulinkah, na mestni nemški deški širazrednici
rednici in na mestni dvorazrednici na Barju, začne se šolsko leto 1901/1902 v torek,
dne 17. septembra 1901, s klicanjem sv. Duha. Za vpisovanje bivših in spre-
jemanje novih učencev in učenk je določen 16. september t. l. Na mestni slovenski
deklški širazrednici pri Sv. Jakobu se vrši vpisovanje učenk 28. in 29. septembra,
slovesna otvoritev šole se izvrši 1. oktobra, redni šolski pouk pa začne 2. oktobra.

Vpisovalo in sprejemalo se bode: za I. mestno deško petrazrednico v šolskem
poslopu v Komenskega ulicah; za II. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopu na
Cojzovi cesti, za III. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopu na Erjav-
čevi cesti, na mestni slovenski deklški osemrazrednici v šolskem poslopu na
sv. Jakoba trgu, za vnanje deklške šole pri ss. Uršulinkah v uršulinskem samo-
stanu, za mestno nemško deško širazrednico in za mestno nemško deklško šestraz-
rednico v šolskem poslopu na Erjavčevi cesti ter za mestno dvorazrednico na Barju
v šolskem poslopu na Karolinski zemlji.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, smejo se sprejemati v mestne šole le z
dovoljenjem c. kr. mestnega šolskega sveta.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dne 4. septembra 1901.

Št. 1339.

Razglas.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v Cegonci pri Rudolfovem,
ne daleč od novomeškega kolodvora, kakih

1000 hoj ali smerek

in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo že zaznamovana.

Razpisujejo se v to svrhu ponudbe, ki naj se vložijo pri podpisaneu županstvu
do 20. septembra 1901

Tem ponudbam priložiti je 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali ve-
ljavnih vrednostnih papirjih.

Vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda
z mestnim gozdnim čuvajem Pauličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziral se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh, okolu
1000 dreves.

Mestna občina ni vezana, sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak po-
nudnik na svojo ponudbo do 5. oktobra 1901, kar se ima v ponudbi omeniti.

Pogoji gledé plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi
drugi pogoji izvedó se v občinski pisarni v Rudolfovem, ter ima vsak po-
nudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.

Rudolfovo, dné 30. avgusta 1901.

Častna izjava.

Podpisani obžalujem, da sem v
gostilnici Matije Mira v Gradcu gospoda
c. kr. dvornega svetnika in vseučiliš-
kega profesorja dra. Gr. Kreka v
njegovi odsotnosti razžalil z jako ostud-
nimi besedami. Preklicujem te razža-
ljive besede in izrecno potrjujem, da
nisem imel za to razžalitev niti naj-
manjšega povoda.

V Gradcu, 5. septembra 1901.

Dr. Karel Štrekelj m. p.,

(1955) c. kr. vseučiliški profesor.

Mesečna soba

ne ravno velika, pač pa lepo opremljena,
na Bleiweisovi cesti št. 1 v I. nad-
stropju se odda v najem s hrano ali
brez hrane. Pri hiši je vrt in kopališče v
prosto porabo, po dogovoru je tudi glasov-
vir na razpolago.

Več se izve pri lastniku Alojziju
Korsiki istotam. (1900—3)

Proda se iz proste roke dvonadstropna hiša

pri kolodvoru južne železnice v okrožju
Ljubljana s 7 sobami, z dvema obokanima
kletima, vrtom, 1 malo njivo, z žgalnico
za žganje in s pristno vodo. V hiši je
čez 40 let gostilna s prodajo žganja in
tobaka. Obširni prostori so pripravljeni za
večjo obrt. — Natančneje pove upravništvo
»Slov. Naroda«. (1819—6)

(1864—3)

Ces. kr. avstrijska državna železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. a. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Mari-
jine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipeko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genova, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove
vire, Karlove vire, Prago, Lipeko, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — Proga v Novomesto in v Kočevje.
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 8. uri 25 m zjutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plzuja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabela. — Ob 4. uri 38 m po-
popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthal,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabela. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m
zvečer iz Podnart-Kropo. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plzanja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabela, Proga iz Novega mesta in
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljub-
ljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Lju-
bljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6.
uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (1893)

Od oblasti konc. zasebne glasbene šole KAISER

Dunaj, VII., VIII., in XI. okraj; 28. šolsko leto.
Letno približno 350 gojencev iz tu- in inozemstva.
Učne moči prve vrste. — Skupno in posamezno
poučevanje. — Petje, (operno, koncertno, cer-
kveno, zbornsko), klavir, vsa godala in trobila, vse
teoretične stroke. — 2 letni tečaj za odgojevanje
učiteljev. — 7mesečni pripravljalni tečaj za c.
kr. drž. izpit na Dunaju in v Pragi (za poučevanje
glasbe na srednjih šolah in na učiteljskih, kakor
tudi za vodstvo zasebnih šol glasbe. 59 kandida-
tov je naredilo ta izpit deloma z odliko.) — Pri-
pravljanja k izpitu za kapelnika, posebni tečaj
za višjo izobrazbo, dvemesečni ferlalni in speci-
jalni tečaj za učitelje, oddelek za pismeni teore-
tični pouk. Glavne učne moči: Dr. M. Dietz, vse-
učiliški docent in člen c. kr. komisije za drž.
izpite pri godbi, M. Jentsch, ravnatelj, R. Kaiser,
L. Kaiser, gospa Mila Kupfer-Berger, emer. c. kr.
dvorna pevka, Štef. Wahl, c. kr. dvorni glasbe-
nik itd. Prospekte kakor tudi vsakršna poja-
nila daje zavodna pisarna Dunaj VII. Zie-
glergasse št. 29. (1957—1)

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte
priporoča

Kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1— kilo
„ Nelligerry aromatično-
krepkega ukusa „ 140 „
„ Piraldi najfinerega ukusa „ 160 „
Poštno poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecijsko blago v najboljši
kakovosti. (12-163)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Stanovnina od 1. septembra za
25 odstotkov znižana

Zdravilišče

KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem.

Od zagorjanske žel. postaje (Postaja Zabok-Kra-
pina-Toplice) eno uro, od južno-žel. postaje Polčane
4 1/2 ure oddaljeno. (1881—3)

Omnibus pri vsaki postaji.

Odprto do konca oktobra.

Izvrstno opremljeni zdraviliški zavod
in mirno podnebje, izborna sadje itd.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Mest (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 375
Prava srebrna remontoarka . . . 580
Prava srebrna verižica . . . 120
Nikelnasti budilec . . . 195
Moja trdnika je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pisem. (2611—77)

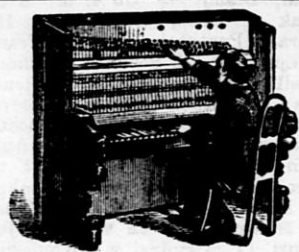
Ilustrovan katalog sastonj in poštna prosta.

Velika prodaja suknenih ostankov

posebno priličnih za dijake za hlače, suknje in celo obleko. Dalje je na prodaj sukneno blago za gosposko obleko, roba za haveloke, vse vrste podšivnega blaga, blaga za damske obleke za jesen in zimo. Barhenti, belina, gradl za matrace, garniture za postelje, srajce, manšete, ovratniki, zavrtniki i. t. d.

Vse to blago se dobiva za čuda nizko ceno. (1927-2)

Trgovina z manufakturnim blagom pri sv. Cirilu in Metodu, Lingarjeve ulice zraven loterije v Ljubljani.

Največja in najstarejša zaloga glasovirjev.

Usojam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici najuljudneje naznaniti, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pianin osebno na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah; blago dojde v kratkih dneh. Priporočam svojo veliko izbero glasovirjev k nakupu in izposojilu. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubiranju in k popraviljanju glasovirjev.

S spoštovanjem (1954-1)

Ferd. Dragatin

ubiralec glasovirjev, zapriseženi cenitelj c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. Florijanske ulice 50. Postajališče cestne železnice.

Avizo!

Opozarja se na razglas št. 5992, objavljen v časopisih „Grazer Zeitung“, „Grazer Tagespost“, „Laibacher Zeitung“, „Klagenfurter Zeitung“, „Slovenski Narod“, „Osservatore Triestino“ in „Wiener Landwirtschaftliche Zeitung“ zaradi

zagotovljenja kruha in ovsa

za garnizijske kraje 3. voja Maribor in Celovec, od 1. januarja 1902. leta do 31. decembra 1902. leta.

Natančnejši pogoji ogledajo se lahko slednji dan pri vojaških preskrbovalnih skladiščih v Mariboru in Celovcu, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne, nadalje pri političnih okrajnih oblastvih in kmetijskih deželnih društvih. Zvezki pogojev se pri omenjenih preskrbovalnih skladiščih dobe po 4 kr. za tiskovno polo, eventuelno tudi po pošti.

C. in kr. intendantca 3. voja.

(1915)

Spretna prodajalka

išče službe v boljši trgovini. Eventualno gre tudi za blagajničarico.

Naslov: M. Š., poste restante Idrija, Notranjsko. (1956-1)

Enega ali dva dijaka

sprejme v stanovanje in na hrano učiteljeva družina. (1925-2)

Kje, pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Učenec

iz boljše rodbine, ki je dovršil najmanj 2 gimnazijalna razreda, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se

v drogeriji Antona Kanc-a Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Koncipijenta

eventualno sollicitatorja, ki je ob enem stenograf, sprejme notar v večjem mestu na deželi. Plača od 120 K naprej po dogovoru.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu »Slov. Naroda«. (1958-1)

Vino

priporoča (1571-15)

Josip Medved

v Novem mestu, na Dolenjskem.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Zahtevajte Luser-jev obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju: K. Savnik. (627-24)

!!Brez konkurence!! 5 gld.

moderna ženska jopa, s svilo podložena, s kožušnim ovratnikom in osleci, samo v

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

5700 komadov jop (Jaquets), havelokov, paletotov in ovratnikov za dame . od gld. 2.— višje
1515 komadov jesenskih in zimskih oblek za gospode in dečke od gld. 5.— višje
530 komadov deških oblek (Gambetta) za jesen in zimo od gld. 2 1/2.— višje
570 komadov havelokov, prevlečnikov, izvrstnih sukenj (za jesen) od gld. 5.— višje
510 komadov havelokov (zimskih sukenj) in športnih sukenj (za zimo) od gld. 8.— višje
Na tisoče hlače za jesen in zimo od gld. 2.— višje
Le dobro, sveže in, kar je poglavitno, najmoderneje blago, in sicer v istini za čuda nizko tovarniško ceno.

Posebnost: Pristno angleške obleke, izgotovljene iz naravnost iz Londona naročenega blaga v najnovejših modnih barvah.

Ako si kdo naroči obleko po meri, se taista izgotovi na Dunaju hitro, dobro in ceno.

Na izbero se razpošilja blago na vse strani brez poštnega povzetja.

Blago se more plačevati tudi na obroke.

(1953-1)

Oroslav Bernatović.

Velika zaloga pohištva

temnega in poliranega v različnih slogih, dobro sušenega lesa po prav nizkih cenah

priporoča

(1922-2)

Fran Burger

tovarna pohištva

v Spodnji Šiški.

Trorazredna

cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 12. julija 1900, št. 18.588.)

Gosposke ulice št. 8.

Za šolsko leto 1901/1902 bode vpisovanje dne 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure dopoldne v ravnateljstvu pisarni.

Dne 18. septembra od 8. ure nadalje bode sprejemni izpit za tiste na novostopivše gojenke, ki še niso dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole.

Dne 19. septembra se prične šesto šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Deklice, katere žele vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, naj se v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov osebno oglase ter izkažejo z izpričevali o svojem sedanjem šolanju, za sprejem v I. letnik pa posebej še z rojstvenim listom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj do konca prvega polletja šolskega leta.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 4 K prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 4 K sprejemnine. — Šolnina znaša za vsako polletje 10 K.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — prostovoljni pa: lepomisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Z mestno višjo dekliško šolo je združen poseben trgovski tečaj, namenjen v prvi vrsti absolventinjam tega zavoda, potem pa tudi drugim deklicam, če so dopolnile vsaj 16. leto in dokažejo v posebnem sprejemnem izpitu dovolj sposobnosti za trgovske nauke.

Vpisovanje za trgovski tečaj bode dne 20. in 21. septembra od 11. do 12. ure.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

(1893-2)

V Ljubljani, dne 6. septembra 1901.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

Žganjarnica

na ugodnem kraju se da v najem ali pa se sprejme spreten natak s kavcijo. (1901-2)

Več pové upravništvo »Sl. Naroda«.

Dobro obiskovana

prodajalna

v okolici Ljubljane se zaradi bolehnosti takoj odda. (1959-1)

Dijak

se sprejme na hrano in stanovanje pod strogim nadzorstvom pri boljši rodbini.

Kje? pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. (1931-3)

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru. (1951-1)

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico

ima tvrdka (1929-2)

Iv. Bonač v Ljubljani.